

PEADIREKTOR

OTSUS

28.04.2004.a nr 12-KO

Koondumine

15.04.2004.a esitasid Larvik Cell Holding AS ja Heinzl Holding GmbH esindajad Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 07.04.2004.a sõlmitud aktsionäride lepingu ja selle preambulas nimetatud teiste lepingute (sh AS Estonian Cell aktsiate märkimisleping) alusel omandavad Larvik Cell Holding AS (edaspidi Larvik), kellele enne käesolevat koondumist kuulub 100% AS Estonian Cell aktsiatest, Heinzl Holding GmbH (edaspidi Heinzl) ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (edaspidi EBRD) igäuks 1/3 AS Estonian Cell (edaspidi Estonian Cell) aktsiatest. Leping sätestab olulisemates Estonian Celli puudutavates otsustes aktsionäride ühise otsustusõiguse. Seega omandavad Larvik, Heinzl ja EBRD Estonian Celli üle ühiselt valitseva mõju konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, mistõttu on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 3 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 15.04.2004.a Larvik, Heinzl, EBRD ja Estonian Cell koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 3 ja 4 järgi on koondumise osalised need ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju kolmanda ettevõtja üle, ning ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks Larvik, Heinzl, EBRD ja Estonian Cell.

Larvik on Norras registreeritud äriühing, kes tegeleb põhiliselt puumassi tootmise ja müügiga. Eestis on Larvikul 6 tütaretevõtjat. Neist AS Nor-Est Wood tegeleb metsamaterjalide ostu ja müügiga (eksport), AS Rebruk – puitkonstruktsioonide tootmise ja müügiga (eksport). AS Rebruk Invest on asutatud saematerjali tootmisliini väljaehitamiseks ning OÜ Estonian Pulp – tselluloosi tootmiseks (majandustegevus puudub). OÜ Rebruk Farm, Mäe Põllumajandusühistu ja OÜ Virika Farm on tegevad põllumajandus- ja loomakasvatussaaduste tootmisel.

Heinzl on Austrias registreeritud valdusettevõtja. Heinzli kontsern tegeleb põhiliselt puumassi, pakkematerjalide ning paberi ja papi tootmise ja müügiga. Heinzli kontserni

kuuluvad ettevõtjad tarnisid 2003.a Eestisse 825 tonni paberit. Peale nimetatud tegevuse ei tegelenud Heinzeli kontserni kuuluvad ettevõtjad äritegevusega Eestis.

EBRD on rahvusvahelise lepingu alusel loodud mitmepoolne arenguorganisatsioon, mille eesmärgiks on toetada Kesk- ja Ida-Euroopa riikide üleminekut avatud turumajandusele ja soodustada nendes riikides erakapitalil põhinevaid ettevõtlusprojekte. Eesti Vabariik on aktsepteerinud lepingu vastuvõtudokumendi allkirjastamisega 19.jaanuaril 2002.a. EBRD andmetel ei oma ta käesoleva hetkeni ei otseselt ega kaudselt osalust üheski Eesti puumassitööstuses tegelevas äriühingus.

Estonian Cell on Larviku poolt asutatud eesmärgiga ehitada Kunda linna Liiva kinnistule uus kaasaegse tehnoloogiaga haavapuumassitehas, mille kavandatav võimsus oleks ligikaudu 450 tonni haavapuumassi päevas. Käesoleval hetkel ei ole tehase ehitusega veel alustatud.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

Larvik kontserni 2003.a majandusaasta käive oli [...] miljard krooni ja Heinzeli kontserni käive – [...] miljardit krooni. EBRD 2002.a ülemaailmne käive oli [...] miljardit krooni. Kuna Estonian Celli põhitegevus käesoleval ajal on puumassitehase ehitusega seonduv tegevus, siis puudus tal 2003.a realiseerimise netokäive. Puumassitehase äritegevus hakkab toimuma Eestis. Seega kuulub Larviku, Heinzeli, EBRD ning Estonian Celli koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ning kasutustingimuste, tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala kogu Eesti territooriumil või selle osal..

Estonian Cell kavatses peale uue tehase valmimist hakata tegutsema puumassi müügi kaubaturul. Plaanide kohaselt ekspordib Estonian Cell pärast tehase valmimist kogu toodetava puumassi. Seega ei tegutse Estonian Cell praegusel hetkel ega hakka tõenäoliselt ka ehitatava puumassitehase valmimisel tegutsema Eesti puumassi müügi kaubaturul.

Plaanide kohaselt alustab Estonian Cell pärast uue tehase valmimist tegevust ka paberipuu varumise kaubaturul, kus juba tegutseb Larvik kontserni kuuluv AS NorEst Wood ja teised ettevõtjad.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turguvalitsecat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 järgi on turguvalitsev ettevõtja, kellele kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest või kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Kuna Eestis puuduvad antud koondumise poolt mõjutatud kaubaturud, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ei tekita koondumine kaubaturgude horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 § 7 lg 3 sätestatud viisil. Koondumise tulemusena ei muutu konkurentsiolukord puumassi müügi kaubaturul. Koondumine ei tekita ega tugevda puumassi müügi kaubaturul turguvalitsevat seisundit ning KonkS § 22 lõikes 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Larvik Cell Holding AS, Heinzl Holding GmbH, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga ning AS Estonian Cell koondumisele.

Käesolevale otsusele saab esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul sellest teada saamisest või päevast, kui isik pidi otsuset teada saama (Halduskohtumenetluse seadustik § 9).

Peeter Tammistu